

dr. Melita Kukovec
Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
Filozofska fakulteta Maribor
Koroška cesta 160
2000 Maribor

RECENZENTSKO MNENJE

» **Young Explorers 1** «

Avtorji: **Nina Lauder**, Paul Shipton, Suzanne Torres

Z uvajanjem poučevanja tujega jezika v prvo triletno prihodje zaradi zgodnejšega začetka učenja do nekaj manjših sprememb, zato je potrebno učencem omogočiti smiselno nadgrajevanje pridobljenega znanja ob prehodu v drugo vzgojno izobraževalno obdobje. Učenec ob vstopu v 4. razred osnovne šole že uporablja vzorce socialne interakcije v tujem jeziku, se ne le nebesedno, ampak tudi besedno odziva na slišano ali prebrano in zna sodelovati v kratkih in jasno strukturiranih znanih sporazumevalnih dejavnostih. Prav tako že zna brati kratka preprosta besedila in pozna osnovna načela zapisovanja v tujem jeziku. Prenovljeni učni načrt, ki začne veljati septembra 2016, poudarja večji pomen medpredmetnega povezovanja, vključevanje medkulturne komponente in pripravo na vseživljenjsko učenje. Minimalni standardi, ki predpisujejo znanja in veščine potrebne za uspešno opravljanje predmeta, pa so ostali nespremenjeni. Tako še vedno ostaja dejstvo, da je učitelj tisti, ki mora znati različna učna gradiva prilagoditi potrebam in sposobnostim svojih učencev, po potrebi dodajati ali izpustiti določene dele ter snov nenehno in na različne načine reciklirati. Učbeniški kompleti kot **Young Explorers** z dobrimi priročniki za učitelje in dodatnimi gradivi na spletnih straneh ter gradiva za elektronske table (iTools) so jim pri tem v veliko pomoč.

Učbenik **Young Explorers 1** je kot nadgradnja dveletnega predhodnega začetnega učenja angleščine zasnovan na osnovi zgodbic, pesmic in prizorov iz vsakdanjih situacij. Kot posebnost predlaga tudi sodelovanje s starši, saj lahko učitelj na začetku leta posreduje staršem dopis, v katerem jih obvesti, kaj se bodo učenci v tem letu naučili in jih pozove, da svoje otroke spodbujajo, da z njimi delijo to, kar so se pri angleščini naučili (pesmice, zgodbice..), in jih napoti na spletno stran *Oxford Parents* (<https://elt.oup.com/parents/resources/oxfordparents/?cc=si&sellLanguage=en>), kjer najdejo koristne napotke, kako svojim otrokom pomagati pri učenju.

Učbeniško gradivo na zanimiv način skozi ugibanje, raziskovanje in vodeno odkrivanje spodbuja učenje tujega jezika, utrjuje predhodno usvojeno snov, ustvarjalno povezuje vsebine z drugimi šolskimi predmeti, združuje učenčev svet domišljije z vsakdanjo realnostjo, jih seznanja z značilnostmi britanske kulture,

življenjem v različnih delih sveta, ki ga nato primerjajo s svojimi izkušnjami, opozarja na različne strategije učenja ter navaja učence na samovrednotenje uspešnosti.

Sestavlja ga uvodna in 6 nadaljevalnih enot, vsaka za približno osem učnih ur pouka in eno dodatno na osnovi video posnetkov na DVD.. V vsaki je na začetku predstavitev novega besedišča s pomočjo slikovnih kartic, ki ji sledijo slušne dejavnosti za kontekstualizacijo in tematsko prilagojena zabavna pesmica. V vsaki enoti spoznamo prigode glavnih oseb v realističnih situacijah v obliki stripa, eno besedilo z medpredmetno povezavo s tematsko povezano nalogo za odkrivanje podrobnosti ("*Let's explore!*") z ogledom videa na DVD-ju in eno dodatno besedilo ("*Read more!*"), v katerem spoznajo angleško govoreče sodobnike, ki živijo v različnih delih sveta (Australija, ZDA, Indija, Japonska, Maroko, Ekvador) in katerih modeli jim služijo za primerjavo z lastnimi primeri. V vsaki drugi enoti so za utrjevanje usvojenega besedišča, razvijanje moralnih vrednot in učenje sprejemljivega obnašanja ilustrirane zgodbe z moralnim naukom (*The ant and the grasshopper, The emperor's new clothes, The magic tree*) ali domišljjski strip *Space Explorers 1-3*. Vrednote, ki jih učbenik spodbuja omogočajo, da se učijo spoštovati naravo, ravnati tako, da ne prizadenejo drugih, biti vljudni in pravi prijatelji, varovati naravo in kako se zdravo prehranjevati. Na koncu učbenika so na osmih straneh štiri testi, dva za preverjanje rabe jezika in slušnih zmožnosti in dva za preverjanje bralnih in pisnih zmožnosti ter mali projekt vezan na praznovanje božiča.

V delovnem zvezku ("*Activity Book*") so vaje za razvijanje jezikovnih spretnosti, predvsem slušnih, govornih in bralnih, malo tudi osnovnih pisnih. Vaje so dovolj raznolike, da zadostimo različnim učnim stilom učencev. So osmišljene in slikovno podprte, večina zahteva še neverbalne odzive – barvanje, povezovanje, obkljukanje, prečrtavanje, nekaj je zapisovanja besed, razvrščanja ali pa kratkih odgovorov, sestavljanja povedi iz razmetanih besed ali reševanje križank, postavljanja vprašanj in opisov po modelu (*Now write about yourself*).

Na spodnjem robu strani so dodatne naloge za tiste učence, ki hitreje rešijo ("*Finished?*"), ki učitelju pomagajo pri notranji diferenciaciji ali rubrika *Remember*, ki učence opominja na jezikovne posebnosti. Oranžna znaka "*Learn to learn*" opominja učence na različne strategije učenja, učitelj pa najde še dodatne nasvete za pomoč učencem pri učenju v priročniku. Zadnja vaja v vsaki enoti ("*Explorer's review*") je ponovitvena s samovrednotenjem ("*My efforts: OK, Good, Fantastic*"), kjer učenec ugotavlja, kako obvlada snov učne enote in kako težavno je to zanj. Na koncu delovnega zvezka pa je zelo sistematičen, domiselni slikovni slovar, ki ga učenci sproti opremljajo s priloženimi barvnimi nalepkami in kamor individualno v rubriko "*More new words*" vsak sam po svoji presoji dodaja zanimive nove besede. Za zabavo pa imajo še nekaj pobarvank in izrezank, zadnja naloga pa je "*Quest puzzle*", kjer s pomočjo prvih črk vseh novih besed odkrijejo skrivno sporočilo.

Vsaka enota ima zelo jasno opredeljene učne cilje, sistematično strukturo in razvija vse štiri jezikovne zmožnosti. Najmočnejši je poudarek na poslušanju in razvijanju slušnih zmožnosti, nebesednem odzivu in šele zatem na govoru. Pravilno izgovarjavo, ki je na zgodnjih stopnjah učenja tujega jezika zelo pomembna, lahko učenci vadijo predvsem s ponavljanjem pesmic, saj je v vsaki enoti temi prilagojena zabavna pesmica, ki pripomore tudi k boljšemu pomnjenju. Veliko je primernih vaj za

pravilno izgovarjavo in v rubriki "*Sounds English*" spoznavajo tudi razlike med govorno in pisno obliko podobnih glasov.

Pri izboru tem so upoštevana vsa predvidena načela, vsebine so zanimive, besedila so sodobna, smiselna, poučna in zabavna, dovolj zahtevna in ustrezajo starostni stopnji učencev ter njihovim interesom. Medpredmetne povezave najdemo s spoznavanjem narave, spoznavanjem družbe in z likovno vzgojo. Poudarila bi posebno dodano vzgojno vrednost, saj je v sporočilu vsake zgodbice zajeta neka družbena vrednota. Slovnico uvaja učbenik postopno, vse strukture predstavi implicitno, skozi situacije v dvogovorih oziroma zgodbah in s smiselnimi modeli, ki jih dobro dopolnjujejo različne vaje. Delo z učbenikom je zelo sistematično, dodatna gradiva (spletna vaje, testi za preverjanje znanja po vsaki enoti, polletni in celoletni, slikovne kartice, plakat za mlade 'raziskovalce', ...) pa nudijo učitelju veliko podpore.

Sklepni del:

Učenci se lahko s pomočjo učbenika **Young Explorers** učijo angleščine na aktiven in sodoben način na osnovi vodenega odkrivanja znanja. Je dovolj barvit in zanimiv, posrečena je kombinacija lepih risanih ilustracij in kakovostnih fotografij, dopolnjuje ga tudi uporaba sodobnih elektronskih medijev. Primeren je za različne tipe in sposobnosti učencev, saj upošteva več vrst inteligence, ki jih razvija z raznolikim izborom vaj. V tem starostnem obdobju se učenci hitro učijo in hitro pozabljajo, zasnova učbenika pa jim omogoča zadovoljivo obnavljanje naučenega gradiva, saj se učna snov smiselno ponavlja in nadgrajuje. Omogoča tudi seznanjanje s kulturo angleško govorečih dežel, kar je v skladu z zahtevami učnega načrta in s sodobnimi pristopi medkulturnega spoznavanja pri poučevanju tujega jezika.

Po pregledu in preverjanju usklajenosti s posodobljenim učnim načrtom za osnovno šolo, ki stopi v veljavo z 1. 9. 2016, menim, da je učbenik **Young Explorers 2** primerno in uporabno učno gradivo za učinkovito učenje angleščine v petem razredu osnovne šole. Z njim zagotovo lahko dosežemo z učnim načrtom zastavljene učne cilje, zato priporočam njegovo potrditev.

Helena B. Kulevec

V Mariboru, april 2016